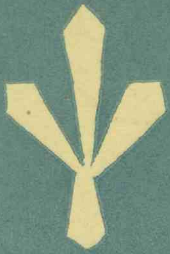

LUO LIPPUJEN!

N:o 10 — 1937 Kesäkuun 2 päivänä Smk. 3:—

Tämän numeron sisällys:

„Herra, herätä minut!”

Elias Simojoki: Vapaussotilaan kirje Valkoiselle Kenraalille.

Osmo Kortelainen: Suomen nimi

Aarne Becker: Valkoinen Kenraali päämajassaan.

Ampumataitoinen kansa Isänmaan vahvin suojamuuri.

Paavo S.: Ulkopoliittinen katsaus VII.

Oiva Paloheimo: Ensimmäiset suursuomalaiset (runo).

Purjelento.

Holger Harrivirta: Verestänne versoo vapaus.

Hilja Riipinen: Junkkarit.

Heikki Asunta: Metsäsissi, Hannu Aapranpoika. (Jatkokertomus).

Sinimustan sivalluksia.

Kansallista nuorisotoimintaa.

Ilmoituskilpailumme jatkuu!

Tässä numerossa ovat seuraavat kilpailuilmoitukset:

Oy. Mercedes Ab.
Aero
Johannes Kuni
Kutomo ja Neulomo
Syrénin Tehtaat
Musta Karhu.

Ensi numerossa julkaisemme kilpailukupongin, jonka jälkeen vastaukset arvostelukilpailuun voidaan lähettää. Kehoitamme lukijoitamme edelleen tutustumaan kaikkiin kilpailuilmoituksiin.

Luo Lippujen TOIMISTO

on muuttanut uuteen paikkaan ja on osoitteemme tästä alkaen

Mikonkatu 15 A.,

puh. 35 316.

Luo lippujen!

N:o 10. Vastaava toimittaja: VILJO LIUS 2. 6. 1937.

Herra, herätä minut!

Moni Suomen kansalainen elää vielä vieraana isänmaalliselle herätykselle. Kansamme ajallinen pelastus riippuu tästä herätyksestä.

Yhtä tärkeästi, jopa vieläkin kipeämmin, tarvitsemme uskonnollista herätystä.

Kansamme kuuluu miltei kokonaan luterilaiseen kansankirkkoomme. Sillä on oikea tieto Kristuksesta, mutta sen sydän on vieras elävälle Vapahtajalle. Moni vanha ja nuori kulkee kohti iäisyyttä ilman ristin pelastavaa voimaa.

Veljet! Tehän tahdotte ei sanoin vaan teoin taistella tämän maan ja kansan puolesta! Tiedän keinon, jolla tehokkaasti voitte vaikuttaa nukkuvan kansamme herättämiseen. Se on rukous!

Tunsin miehen, joka 20 vuotta oli rukoillut herätystä paikkakunnalleen. Olin itse näkemässä herätyksen tulien palavan miesten ja naisten sydämissä.

Rukous on ihmeellinen ja voimakas ase. Se tuo Jumalan Hengen tulet tänne alas syntien maahan. Suuret herätykset Savossa, Pohjanmaalla ja Karjalassa syttyivät, kun ihmiset synnin hädässään painuivat polvilleen vanhurskaan Jumalan eteen. Siellä rukoili nuori pappi rippikoululaisineen herätyksen armoa. Herra lähetti silloin voimakkaan uskonnollisen herätyksen maahamme. Sen siunauksia saamme tänäkin päivänä tuntea kansankirkossamme ja yhteiskunnassa.

Rukoile ensin sinulle itsellesi omakohtaisesti uskonnollista herätystä. Pyydä joka ikinen ilta, että Kristus kaikki syntisi anteeksi antaisi! Pyydä aamulla työhön mennessä vaikkapa matkalla kulkiessasi, että elävä Vapahtaja Hengellään ohjaisi tiesi kulkua läpi synnin kiusausten voittoon! Siten heräät ymmärtämään elämän lyhyyttä, kuoleman varmuutta ja iäisyyden pituutta.

Taistele myös muitten puolesta. Monen kohdalta on tosin Jumalan etsikkoaika jo ohi. Mutta Herra voi ja tahtoo vielä nytkin lähettää uuden herätyksen synnin unessa nukkuvaan Suomen kansaan, jos vaan me, sinä ja minä, alistumme rukoustaisteluun.

Nuoret veljet! Rukoilkaa myös tämän rakkaan kansamme ajallisen onnen puolesta.

Paljon on täällä rukoiltu „vihojen" ja vainojen aikoina. Hartaasti rukoiltiin suuressa hädässä keväällä 1918. Jumala kuuli armossaan.

Me tahdomme rukoilla, että kansojen Herra lähettäisi meille kykeneviä johtajia, jotka eripuraista kansaamme osaisivat oikein opastaa levottomina aikoina.

Tahdomme rukoilla isänmaallista herätystä, jolloin kaikkien silmät avautuisivat huomaamaan, että isänmaan pettureilla ei ole sananvaltaa ainakaan tässä maassa.

Vapaussotilaan kirje Valkoiselle Kenraalille

Me entiset vapaussotilaat teemme kunniaa Teille, Valkoinen Kenraali, (sallittehan meidän kutsua Teitä sillä nimellä) täyttäessänne 70 vuotta.

Meidän on vaikea käsittää, että Teidän ikänne on niin korkea, sillä Te näytätte vielä melkein yhtä nuorelta kuin silloin kun astuitte Suurtorilla toukok. 16 p. 1918 riviemme ohitse. Onko siitä todella jo 19 vuotta kun lauloimme Vapaussodassa taistelujen loma-aikoina:

„Päällikkönä meillä ompi
Ukko Mannerheimi.
Hän se ompi kelpo mies
ja sitä paitsi kreivi."

Toukokuun 16 p. 19 vuotta sitten jätitte johtamanne armeijan puolesta testamentin silloiselle hallitusvallalle. *Sen testamentin vaatimukset olisitte voineet silloin kirjoittaa meidän pistimiemme kärjillä ja silloin ne olisivat voineet toteutua.* — Mutta Te ette tehneet sitä sillä Te olitte ritari, joka pistitte aikanaan miekan tuppeen jättäen hallitusvallan tehtäväksi Vapaussodan kentällä sanellun testamentin täyttämisen. Te sanoitte: „Armeija pitää tältä varalta ainoana takeena sitä, että Suomen valtiolaivan peräsin uskotaan lujiin käsiin, joihin eivät puoluekinat ylety ja joiden ei ole tarvis kompromisseja tehdä, pilkkahinnasta kaupitella hallitusvaltaa."

„Valkoisen armeijan riveissä seisoo jokainen luottavaisena uskoen, että aika, joka on koittamassa, ei ole pettävä hänen toiveitaan. Tuhannet valkoiset ristit hautausmailla tuolla kaukaisilla Suomen seuduilla, puhuvat äänetöntä kieltänsä. *Vainajat vaativat, ettei heidän uhrinsa ole turha."*

Me kaikki liiankin katkerasti tiedämme kuinka sittenkin kävi. Aivan kuten kaksitoista vuotta myöhemmin. Heti kun Pohjanmaan, Karjalan ja Hämeen miesten askelten töminä Helsingin kaduilla vaimentui hiipivät rotat koloistansa ja alkoivat kaupanteon maan hallitusvallalla. Ei saatu rauhaa ennenkuin maan asioiden johdosta syöstiin Vapaussodan Johtaja ja sijalle astui mies, joka vielä joku vuosi takaperin oli sanonut Jääkäreitä maanpettureiksi. — Mannerheim ei kelvannut enää suojeluskunnan päälliköksikään. Punaiset liput liehuivat jo Vappuna 1919 esim. Sortavalan kaduilla meidän suomalaisten vapaaehtoisten astuessa laivoihin mennäksemme *Aunusta* vapauttamaan Valkoisen Kenraalin testamentin mukaisesti. — Mutta samoihin aikoihin alkoikin jo punaisessa lehdistössä olla Vapaussodan sotilaiden anteeksipyyntöjä osanottonsa vuoksi maansa vapautukseen. *Porvari ei enää kyennyt eikä osaksi halunnutkaan ottaa työhönsä miehiä, joiden ainoa rikos oli se, että olivat taistelleet Vapaussodan lippujen alla.*

Tällä hetkellä tiedämme kaikki seisoimmepa millä puolen barrikaadin tahansa ettei „valtiolaivan peräsin ole nytkään niissä „lujissa käsissä, joihin eivät puoluekinat ylety." Hallitusvaltaa on totuttu kaupittelemaan itsenäisyytemme aikana siksi paljon ettei kansa, „Wulgus profanum", näe siinä mitään luonnotonta eikä moitittavaa. — Hallituksessa istuu tällä hetkellä joukko miehiä, jotka ovat aina olleet ja tulevat olemaan valkoisen aatteen vihollisia. — Onpa siellä mies, joka v. 1918 oli punaisten luottamusvirassa. Senvuoksi on valkoisen sotilaan mieli katkera ja synkkä. Se ainakin vielä kuulee sen äänettömän kielen mitä puhuvat vainajat sankarihautojen alta. — He pitävät vielä totena Valkoisen Kenraalin sanan: *„Vainajat vaativat ettei heidän uhrinsa ole ollut turha."*

Kaikesta huolimatta me uskomme sittenkin tulevaisuuteen. Jokaisen kansakunnan elämässä on jyrkkiä nousun ja laskun aikoja. Suomen kansan viimeaikaisessa historiassa on tuo ilmiö nopeasti toistumassa. Kymmenvuosittain on meillä ollut punaiseksi katsottava hallitus ja jokaista sellaista hallituskautta on seurannut kansallinen nousu. V. 1917 Tokoin hallitusta seurasi Vapaussota, v. 1927 Tannerin hallitusta seurasi Lapuan liike, mikä seuraa v. 1937 Cajanderin hallitusta on vaikea sanoa, ehkä *Kansallisen nuorison nousu.*

Me vapaussotilaat olemme, Herra Kenraali, jo keskiiässä ja yli sen, mutta me vakuutamme Teille etteivät meidän kiväärimme lukot ole vielä ruostuneet. Me olemme valmiit astumaan joka hetki lippujenne alle maatamme uhkaavaa vihollista vastaan. — Meidän rivimme ovat harventuneet Vapaussodan aikaisista miehistä, mutta sijaan on marssinut Kansallinen nuoriso. Siellä korkeimmilla paikoilla tuskin vielä käsitetään tämän nuorison merkitystä, sillä sitä ei tunneta siellä. — Mutta me tunnemme sen, me olemme nähneet sen kasvot ja kuulleet sen laulun. *Se on samaa nuorisoa, jota näimme 19 v. sitten Vilppulassa, Tampereella, Raudussa ja muualla.* Sitä on kielletty ottamasta osaa politiikkaan niinkuin jääkäreitä ennen ja Vapaussodan aikaista koulunuorisoa. — Mutta se ei heitä koskaan politiikkaansa Isänmaan hyväksi yhtä vähän kuin se koulunuoriso, josta kaatui Vapaussodassa lähes 300 koulupoikaa ja haavoittui monta kertaa se määrä. — Nykyhetken kansallinen nuoriso koulupojista työläisnuorukaisiin asti katsoo malttamattomana Teihin, Valkoinen Kenraali, ja odottaa huuliltanne samaa sanaa kuin v. 1918 nuoriso: *„Luo lippujen!"*

Kiuruvedellä 24 p:nä toukokuuta 1937.

Elias Simojoki.

SUOMEN NIMI

Kirj. Osmo Kortelainen

„Suomen nimi ei voi kuolla niin kauan, kuin täällä yksikin sydän sykkii." — Kuvassa suomalaiset ylioppilaat esittämässä presidentti Kalliolle jyrkkää mielipidettään suomalaisuuskysymyksessä.

Suomen nimi! „Tämä nimi ei voinut kuolla, niin kauan kuin täällä sykki yksikään ihmissydän. Se sisältyi ikäänkuin elämänperustana kaikkeen työhön, kaikkiin kieltäymyksiin, kaikkiin velvollisuuksiin ja kaikkiin saavutuksiin; tämän nimen puolesta tahdomme kaikki elää ja sen puolesta voimme kaikki kuolla".

Sanat ovat Sakari Topeliuksen mukaan 83 v. sitten pidetyn kukan päivän juhlapuhujan Fr. Cygnaeuksen. Mies, joka rukoili Jumalalta suuria ajatuksia ja intoa Suomea rakastamaan, on antanut kuvauksen juhlasta, jossa ylevien ajatusten mies, Fredrik Cygnaeus koki elämänsä suurimman hetken puhuessaan Suomen nimestä. Kansallinen nuorisomme, joka on syntynyt taistelemaan suomalaisesta kansallisvaltio-aatteesta, on kuullut aikamme suuren herätyshuudon, joka tulisena jyrisi: „Näillä lakeuksilla ei saa pilkata Jumalaa eikä Suomen nimeä häväistä"! Tämä taisteluhuuto on toistettava yhä uudelleen ja uudelleen ja sen varoittava ääni on otettava jokaisen huomioon tässä maassa.

Puoluerintamamme luulee nykyisin, että suomalaisen nuorison ääni hukkuu ainiaaksi ivahuutojen ja järjettömien toimenpiteiden edessä. Mutta samoinkuin suomalaisuusliikkeiden vanhat esitaistelijat ovat nousseet päätään pitemmälle vastustajiaan, samoin ovat vielä tämän päivän suomalaisuusliikkeen vastustajat näkevä häpeäpäivän. Sillä vaikka näyttää siltä, että nuoruusajan ihanteet ja usko voidaan vaihtaa parlamentarismin merkillisiin virtausperiatteisiin, niin kuitenkin todellisen taistelijan tie kristillis-isänmaallisella linjalla on vuortakin lujempi.

Me uskomme, ettei Suomen nimi ole joutuva häpeään niiden karjalaisten veljiemme kohdalla, jotka on raastettu pois kotiseuduiltaan sen vuoksi, että heille on ollut suomalaisuus rakkaampi kuin raakalaisen kansainvälinen jumalattomuusoppi. Ei ole Suomen nimi joutuva häpeään niiden inkeriläisten kohdalla, jotka ovat virret huulilla nousseet karkoitusjuniin kohti kärsimysten tietä. Eikä ole Suomen nimi joutunut eikä joudu häpeään niiden „metsäsuomalaisten" kohdalla, joiden suomalainen ääni on vaiennut sivistyneen Ruotsin piiskan vingunnan edessä. Sillä heille on ollut Suomen nimi todellakin elämänperustana.

Kallis lukijani!

Jos aiot olla Isänmaallisen kansanliikkeen todellinen taistelija, ei Suomen nimi saa olla Sinulle vain kultaisena soiva sana, vaan sen on oltava ehdottomasti elävä todellisuus, realiteetti, joka kykenee viemään Sinut uhreihin sen puolesta. Isänmaan nimi on osa isänmaan kohtaloa, sen mainetta ja menestystä. Se on osa meitä itseämme. Se on osa meidän vanhempiemme, meidän itsemme ja meidän lastemme elämää. Sentähden se vaatii meitä työhön, kieltäymyksiin ja uhreihin.

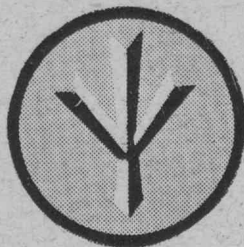
Valkoinen Kenraali päämajassaan

Muistoja vapaussodan ajoilta

Kirj. tohtori
Aarne Becker

Valkoisen armeijan ylilääkäri, tohtori Aarne B e c k e r.

Tämän lehden toimituksen pyynnöstä esitän seuraavassa muutamia muistini kätköissä säilyneitä omakohtaisia vaikutelmia sotamarsalkka Mannerheimista, valkoisesta kenraalista, vapaussodan ajoilta.

Kun minut Mannerheimin sähkösanomalla tammik. 29 p:nä 1918 kutsuttiin Valkoisen armeijan päämajaan sen saniteettiosaston palvelukseen, ei kenraali Mannerheim ollut minulle mikään maineeltaan tuntematon suuruus. Työskennellessäni maailmansodassa Suomen Punaisen Ristin palveluksessa m.m. Varsovassa ja Väinönlinnassa, sain tämän tästä suomalaisilta, Venäjän armeijassa palvelevilta upseereilta kuulla hänen maineteoistaan. Ja myöhemmin sain Suomen Punaisen Ristin hallituksen taholta kuulla siitä tunnustuksesta, jonka itse keisari Nikolai II Suomessa toisena sotavuotena käydessään oli vapaaherratar Sophie Mannerheimille, kenraalin sisarelle lausunut veljen ansioista. Ei voine pitää tällaisia itse keisarin lausumia sanoja pelkkinä kohteliaisuuksina, vaan osottavat ne, että kenraali Mannerheim Venäjälläkin oli tunnettu tekijä, jonka aikaansaannoksille annettiin suuri arvo.

Valkoisen armeijan päämajassa kaikille hyvin pian selvisi, että Suomen perustettavana oleva armeija oli saanut mitä kyvykkäimmän päällikön ja organisaattorin, todellisen johtajapersoonallisuuden, niinkuin m.m. Saksan päämajan yhdysupseeri Suomen armeijan päämajassa, majuri Crantz hänen kanssaan keskustellessani eräässä tilaisuudessa helmikuun loppupuolella 1918 minulle empimättä tunnusti.

Oli luonnollista, että tämä käsitys ylipäällikön kyvystä kaikissa herätti turvallisuuden tunteen ja luottamuksen sodan onnelliseen ratkaisuun. Löytyi tosin joitakin epäilijöitäkin, etupäässä jääkärien keskuudessa, jotka katsoivat, että kenraali Mannerheim „edusti sitä venäläistä systeemiä, joka maailmansodassa oli osoittautunut kelvottomaksi ja saanut tuomionsa" ja että tämän systeemin noudattaminen voisi meilläkin johtaa huonoon tulokseen, sillä ylipäällikölle oli annettu hyvin suuret valtuudet järjestää asiat harkintansa mukaan. Mutta ennenpitkää epäilykset heiltä tyystin hälvenivät Ken näki sen suuren vastuuntunnon ja vakavuuden, työkyvyn ja ahkeruuden (työpäivä kesti 10—16 tuntiakin) perusteellisuuden, määrätietoisen, päättäväisen ja sen suuren arvostelukyvyn ja erehtymättömän tilanteiden vaistomaisen ymmärtämisen mitä kenraali Mannerheim osoitti, ei voinut tulla muuhun tulokseen kuin että hän on se oikea mies, jota tarvittiin. Hänen arvonantonsa olikin ehdoton. Ja paras keino epäilijän tai vastustajan käännyttämiseksi, oli hänen saattamisensa kenraali Mannerheimin kanssa henkilökohtaiseen kosketukseen.

On myönnettävä, että suuri hätä helpoimmin yhdistää eri harrastuspiirit ja saa yhteistyön sujumaan ilman hankauksia. On sanottava, että päämajan ja armeijankin yhteishenki oli ihmeteltävän voimakas. Kaikilla oli palava halu ponnistaa kaikkensa yhteisen päämäärän saavuttamiseksi. Olen kumminkin sitä mieltä, että kenraali Mannerheimilla oli tämän yhteishengen luomisessa ja ylläpitämisessä mitä merkittävin osuutensa. Suomen kansa on tunnetusti eripuraista ja armeija oli täydellisesti kuriin tottumaton. Mutta ylipäällikön ihailtava tasapuolisuus, ehdoton oikeudentunto ja se hienotunteisuus, millä kaikki ikävätkin selkkaukset järjestettiin ja kaiken kukkurana täydellinen luottamus hänen ratkaisuihinsa, tehosivat kaikkiin, jotka joutuivat hänen kanssaan kosketuksiin. Että hän sovun ja yksimielisyyden saavuttamiseksi ja saadakseen asiat luistamaan, sai tehdä väkivaltaa oikeudentunnolleenkin ja sillä tavoin häiritä mielenrauhaansa, ei ollut niin harvinaista. Muistan, mitenkä kerrankin, kun oli sattunut ristiriita erään vierasmaalaisen ja suomalaisen lääkärin välillä, jolloin oikeus ehdottomasti oli jälkimäisen puolella kenraalinkin mielestä, tämä kuitenkin kehoitti minua menemään lausumaan valittelun vääryydentekijälle, jottei tämä kantaisi nurjaa mieltä.

Kansan sielun ymmärtäminen oli myös kenraalissa ihailtava. Esim. jääkärien saapumisen tavattoman vaikutuksen kansaan hän heti ymmärsi. Joku päivä heidän tulonsa jälkeen Vaasaan hän lääkintöasioiden eräässä esittelytilaisuudessa lausui jääkäreistä, että he ovat ikäänkuin poppamiehiä, jotka olivat loihtineet järkkymättömän voitonuskon kansaan. Tätä uskoa olisi vaan osattava käyttää hyväksi. Hänen mielestään olisi jääkärit sijoitettava muitten joukkojen keskuuteen, jossa he pelkällä läsnäolollaan suggeroisivat muita uljuuteen.

Näin sitten tehtiinkin, eikä niin kuin oli ollut kysymys, että jääkärit esiintyisivät erillisenä muodostelmana, yhtenä iskujoukkona.

Samoin hän ymmärsi, ettei vapaussota alussa ollut mitään säännöllistä sotaa, vaan kansannousua. Ei sen vuoksi saanut millään virkavaltaisilla määräyksillä ja käskyillä sammuttaa sitä tulta, joka paloi kansan sielussa. Jos niinkuin sattui sodan alkuaikoina, että urheasti tapellut, voittoisa suojeluskuntaosasto omin lupinsa lähti kotiinsa kuolleitaan hautaamaan ja puutteellista vaatetustaan ja muonaansa täydentämään tai jos joku kunnanlääkäri, joka sodan syttyessä pitäjänsä suojeluskunnan matkassa oli äkkiä lähtenyt rintamalle jättäen kuntansa sairaat oman onnensa nojaan, nyt rintamalla ollessaan havahtui muistamaan nämä sairaansa ja jätti rintaman muutamaksi päiväksi palatakseen taas sinne useinkin osoittamaan pelotonta rohkeutta, ei heitä saanut rangaista eikä liioin sellaista lääkäriä, joka oli määrätty palvelukseen rintamantakaiseen sairaalaan, mutta sitte jonkun ajan kuluttua löytyikin etumaisilta linjoilta. Ja kuitenkin ylipäällikkö oli tiukka, vaativa herra, joka vielä parinkin viikon kuluttua saattoi muistaa ja tiedustella, oliko annettu määräys täytetty. Sen hän myös ymmärsi, että hän komensi suomalaista armeijaa. Virkanimityksissä hän mikäli mahdollista antoi etusijan oman maan miehelle eikä varsinkaan vapaussodan loppupuolella ollut halukas antamaan korkeita virka-arvoja vierasmaalaisille. „Jos kysymyksessä olisi suomalainen upseeri, antaisin hänelle majurin arvon, mutta kun hän on vierasmaalainen, saa hän tyytyä alempaan”, sanoi hän kerran kun oli kysymyksessä päällikön nimittäminen alaiseeni sairashoitopataljoonaan.

Puheensa kenraali piti useimmiten suomenkielellä, vaikka hän huonosti hallitsi suomenkieltä. Puhe käännettiin suomeksi ja hän harjoitteli esittämään sen niin virheettömästi suomenkielellä kuin suinkin, siinä erinomaisesti onnistuenkin.

Voi sanoa, että ylipäällikkö koko valkoisessa Suomessa ja armeijassa oli erinomaisen suosittu henkilö.

Yhteistyö hänen kanssaan oli mitä mieluisinta. Ei minkäänlaista mahtailua koskaan. Päinvastoin voi hän lausua: „Enhän minä näissä asioissa ole asiantuntija, mutta eikö voisi ajatella ja tehdä näinkin”. Ja tehty ehdotus oli useimmiten paikalleen osunut. Asiat harkittiin rauhallisesti ja perusteellisesti. Kenraali tahtoi saada tiedon kaikesta tehdystä ja uusista ehdotuksista, joista hän lausui mielipiteensä. Ja vaati, että esim. armeijan ylilääkäri oli tietoinen kaikista joukko-osastojen siirroista ja miesvahvuudesta ja sijoituksista. Näin menettelemällä joka paikassa hän täydellisesti perehtyi armeijan koko toimintaan ja koneistoon, jota hän hallitsi paremmin kuin yleensä luullaan. Hän oli todella kaiken sielu, kaiken napa, jonka ympäri kaikki pyöri. Ja siitä huolimatta häneltä riitti aikaa muuhunkin kuin armeijasta huolehtimaan. Edustustehtävistä, jotka olivat niinkuin hänelle luodut, hän huolehti. Jos saapui päämajaan vieraita, antoi ylipäällikkö alaisilleen määräyk-

(Jatkoa sivulla 211).

'Ampumataitoinen kansa on isänmaan varmin suojamuuri'

Mestariampuja Olavi Eloa haastateltu

Suurampujamme Olavi Elo.

Huomioidessamme tässä numerossamme erikoisesti Satakuntaa, annoimme edustajallemme tehtäväksi käydä haastattelemassa yhtä satakuntalaisten ja erikoisesti porilaisten ylpeyttä, „kympintappaja" OLAVI ELOA. Allekirjoittanut, jolle tuo edustustehtävä uskottiin, tunsi olonsa aika tavalla heikoksi, sillä menkääpä vaan tavallisena maallikkona haastattelemaan Elon tapaista kuuluisuutta, ansioitunutta suurmestariampujaa, joka 23 ikävuodestaan huolimatta on jo kyennyt nousemaan maailman ampujakaartin etujoukkoon ja josta esimerkiksi eräs tunnettu ruotsalainen maailmanmestari sanoi viime vuoden presidenttikilpailuissa: „Tällä hetkellä ykkönen maailmassa!" Jänistäminen ei kuitenkaan enää auttanut, sillä minkä lupaa, se tulee koettaa myös täyttää ja niin minäkin sydän kovasti vavisten tartuin puhelintorveen, pyysin Elon toimipaikkaan ja saatuani hänet langan päähän pyysin kohteliaasti, voisiko hän ottaa puheilleen „neekeriplanttua".

— Kyllähän vaan, kuului ystävällinen vastaus. Lähden heti työstä päästyäni radalle; siellä on jotkut kilpailut, mutta luulisin klo 20 jo olevan käytettävissänne.

Sovittuun aikaan tapasinkin hänet ja voin näin aikajaisiksi heti sanoa, että pari puheenvuoroa hänen kanssaan vaihdettuani sain takaisin n.s. normaalitilani, sillä haastateltavani kuuluisuudestaan ja saavutuksistaan huolimatta oli edelleen säilyttänyt reilun poikamaisen luonteensa, jollaisena hänet muuten tunnetaan täälläpäin ja luulen niin olevan muuallakin. Mukavasti lähti juttu liikkeelle. Tiedusteluani lapsuusajan muistoja, kertoi hän monta hauskaa kuvausta. Kertoi siitä juhlaisasta joulusta, jolloin joulupukki oli tuonut hänelle ensimmäisen ilmapyssyn ja kertoi, kuinka hän 7-vuotiaana sai oikean „sallarin" (salonkikiväärin) jolla tuli poikien kanssa peloteltua naapurin tätejä ja monia muita hauskoja tapauksia. Kaikki osoitti, että jo lapsesta asti on pyssy ollut hänen erottamaton kumppaninsa. Tiedustelin kuitenkin häneltä, minkä hän luulee olevan vaikutteena siihen, että hänestä on sellainen pyssymies tullut.

— Isältäni olen varmaan perinyt alkutaipumuksen, joka täytyy olla ennenkuin mitään syntyy. Isänihän on aina ollut kova ampuja, ollen muuten ampujamestari hänkin. Häntä saan siis kiittää alkutaipumuksista ja vielä enemmän siitä, että hän aina siihen asti, kunnes tulin „järkiini", pakoitti minut ampumaan ja neuvoillaan opasti minua. Monasti täytyi isän olla kovanakin, sillä enhän minä mikään mammanpoika ollut. Kujeet ja pinnailukin oli mielessä. Hiljalleen sitä omaa järkeäkin alkoi karttua ja kun vielä aloin saavuttaa tuloksia, otin itsekin asian vakavalta kannalta. Ja niin sitä sitten on hiljalleen kehitytty.

—Tahtoisitteko kertoa jotakin harjoitusohjelmastanne?

— Eipä siinä niin erikoisempaa kertomista ole. Kilpailuissa saa harjoitella miltei riittämiin. Talvella harrastan hiihtoa, joka on erinomaisen terveellistä urheilua varsinkin hermoille. Tässä hermoista puheenollen tahtoisin oikoa sitä suuren yleisön käsitystä, että ampumisessa tarvittaisiin vain näköä ja hermoja. Vähän väliä saan siitä kuulla. Kyllä ammunta vaatii huomattavasti myöskin ruumiin voimia, sillä esimerkiksi viisi—kuusituntiset kilpailut vaativat huomattavia voimia. Siksi onkin meidän ampujienkin aika tavalla harrastettava myös yleisurheilua.

— Milloin nuorison olisi mielestänne aloitettava ammuntaharrastuksensa?

— Mahdollisimman varhain! Jo poikavuosinaan tulisi nuoriso johdattaa ampumaradoille sankoin joukoin. Vain näin voi ampumataito mennä „veriin" ja vain näin me saamme ammunnan koko kansan harrastuksen kohteeksi, jota se ei vielä ole, mutta jota sen täytyisi ehdottomasti olla jo yksistään maanpuolustuksen kannalta

Kilpailuilmoitus

asiaa arvostellen. *Sillä ampumataitoinen kansa on Isänmaan paras suojamuuri.* Ne kansalaiset, jotka laiminlyövät oman ampumataitonsa kehittämisen, tekevät omalta osaltaan laiminlyönnin, josta voi Isänmaamme tulevaisuudelle olla hyvinkin kohtalokkaat seuraukset. Siksi pyydän erikoisina terveisinäni lausua lehtenne lukijoille, että heistä jokainen voimiensa ja mahdollisuuksiensa mukaan olisi mukana kansamme ampumataison kehittämisessä. *Se on työtä Suomen turvallisuuden, tulevaisuuden ja urheilumaineen hyväksi!*

Elon palkintokokoelma v. 1937.

Allekirjoittanut toivotti omasta ja lehtemme lukijain puolesta Elolle parhainta „tuuria" ammunnan maailmanmestaruuskilpailuissa ja lupasi ainakin omalta kohdaltaan tehdä parannuksen ampumaharrastuksensa laiminlyömisessä ja toivoi jokaisen muunkin, joka vain yllä olevien Olavi Elon vakavien sanojen johdosta tuntee sydämessään „pistoksen", tekevän samoin.

Hyvästellessäni pyysin haastateltavalta lupausta toistekin käydä utelemassa kuulumisia ja sen saatuani poistuin hyvillä mielin siitä, että näin saan nyt välittää erään suurampujamme mielipiteitä sen nuorison tietoon, jolle isänmaa on niin rakas.

Niilo Peltomies.

ISÄNMAALLINEN NUORISO!

Tee työtä „Luo Lippujen"-lehden hyväksi. Kerää sille tilauksia. Tee sitä tunnetuksi ympäristössäsi.

ULKOPOLIITTINEN KATSAUS

VIII

Marsalkka Blücher, jonka housuissa ei ole hauska olla silloin, kun idän vinosilmät alkavat paukutella niin maalla kuin merelläkin. — Toivokaamme parasta!

Ei ole aiheetonta ryssien ja muiden Tyynen valtameren äärillä puuhailevien suurvaltojen pelko Japanin laivastoa kohtaan. Varsinkin ryssän on täysi syy olla hermostunut, sillä näihin aikoihin pitäisi Turkin Japanista tilaamat kaksi 10000 tonnin risteilijää, neljä hävittäjää ja neljä vedenalaista valmistua. Tapahtumalla on meikäläisillekin merisotavoimille merkityksensä sikäli, että jo maaliskuussa 1934 ehdotti Japani Turkille merisotasopimusta ja tarjosi — vaikka on tunnetusti köyhä maa — 500 miljoonan frangin „lainaa". Tätä seurasi ensi kerran historiassa, vahvan japanilaisen laivasto-osaston vierailu Stambuliin — amiraali Matushiman johdolla.

Euroopassa huhuillaan, että Turkin tilaamat laivat on rakennettu „luotolla", ja että Japani on varannut itselleen mahdollisuuden itse käyttää näitä laivoja Mustallamerellä, mikäli ne eivät ratkaisun hetkellä ole Turkin omiksi joutuneet (s.o. velka maksettu). Ryssä voi siis saada Japanin kimppuunsa ei ainoastaan Tyynellä Valtamerellä ja Jäämerellä, vaan vieläpä „neutralisoidulla" Mustallamerelläkin. Ilmankos se on hätäpäissään siirrellyt eräitä suuria sotalaivojansa Itämereltä Mustallemerelle. Kun lisäksi otamme huomioon Turkin ja Italian välien paranemisen sekä Turkin ja ryssän välien hiljaisen viilenemisen — kuten ryssän liittolaiseen, Ranskaankin — ei meillä ole syytä pahoitella asioiden kehitystä tällä suunnalla. — Voipa tulla ajankohta, jolloin Kaspianmerelläkin näemme outojen sotalaivojen uiskentelevan ryssän silmätikkuna.

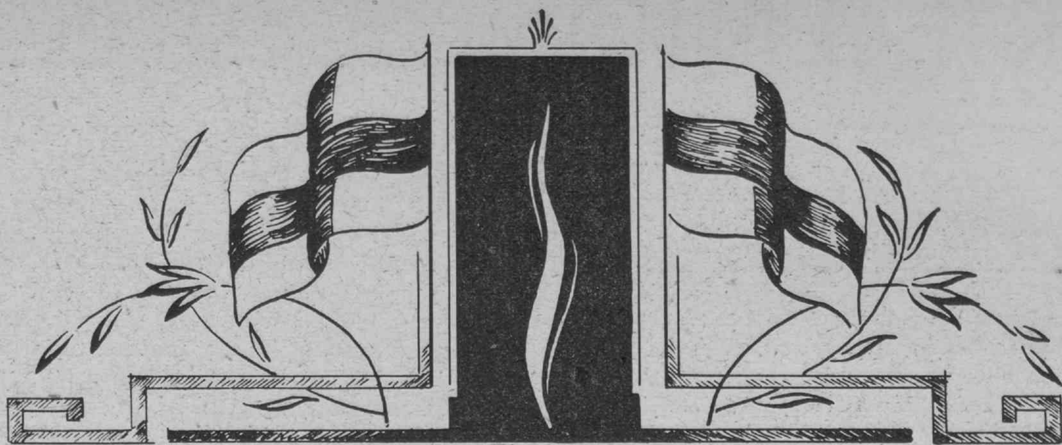
On syytä myös muistaa, että Japanilla on nykyajan merisodan kauhein ase hallussaan — *ihmistorpeedot.* Ne voidaan ampua tavallisesta vedenalaisesta ja niiden sisällä on kuolemaa halveksiva ohjaaja, joka ohjaa aseensa laivaa kohti, vaikka se kurssiaan muuttamalla pakoon pyrkisikin. Matka merkitsee ohjaajalle varmaa kuolemaa, mutta myös osumismahdollisuus on moninkertainen tavalliseen torpeedoon verrattuna.

Jo helmikuussa 1934 suoritettiin ensimmäiset kokeilut, ja uhrasi tällöin 8 meriupseeria tietoisesti henkensä. Kun näitä torpeedoja varten 2 vuotta sitten haettiin 400 ohjaajaa — ilmoittautui yli 5000. Tämänkaltainen on Japanin laivaston henki.

— Mekin tarvitsisimme samaa henkeä ja samanlaisia surma-aseita. Sekä lentokoneita, jotka dynamiitilla täytettyinä lentävät sotalaivojen kansille.

Paavo S.

Ps. Kerrotaan, että eräs suomalainen taistelulentäjä on Espanjassa jo ehtinyt pudottaa alas monta ryssää

ENSIMMÄISET SUUR-SUOMALAISET

SUMAN LINNOITUKSELLA HOILATAAN
JA OLUTTA LIMINKALAISTA
NYT RYSSÄT SÄRPIVÄT INNOISSAN
JA RYÖSTÖISTÄ MAINEHIKKAISTA
HE LAULAVAT RETKILTÄ POHJANMAAN:

„HYVÄ VILJA LIMINGAN VILJA ON,
OLUT MAINIO LÄHTEE SIITÄ.
MIKS SUOMALAINEN ON TOLKUTON
EIKÄ ITSELLEEN SITÄ NIITÄ
VAAN JÄTTÄVÄT ROSVOILLE HINKALON.”

EI LAULATA POIKIA POHJANMAAN.
NYT NAAPURI NAAPURIN NOSTAA.
YLÖS KAIKKI JA SUMAA VALLOITTAMAAN
TIHUTYÖT NÄMÄ TÄYTYY KOSTAA!
RAJAT SIIRRÄMME LUVALLA KUNINKAAN!

OLI PEKKA VESAINEN VÄITTÄNYT
NÄET JUHANA KOLMANNELLE
ETTÄ RANNIKKO POHJOINEN OTETTAIS NYT
JOS LUPA OIS VALTAUKSELLE.
JA JUHANA OLI SEN HYVÄKSYNYT.

NIIN SYDÄMET VALTAA NUOREKKAAT
NYT AJATUS HUIKAISEVA:
ON SUOMI OMAKSEEN OTTAVA MAAT,
LAPIN, KUOLAN JA MISSÄ UI NEVA.
POJAT SUOMEN ON MERTEN VALTIAAT.

PIAN KOHTI SUMAA JO MATKATTIIN,
VESI PÄRSKYI SEN SEINIIN JÄINEN.
TÄMÄN LINNAN AVULLA PIDETTIIN
TÄÄLL' VALTA SIIS RYSSÄLÄINEN
JA SUOMEN VILJALLA MÄSSÄTTIIN.

LYHYT TAISTELU OLI, MUT TULINEN.
ALAS VALLEILTA RYSSÄT LYÖTIIN
JA MERKIKSI VOITON VERISEN
OMAN PELLON LEIPÄÄ SYÖTIIN,
JOKA KORISTI PÖYTÄÄ NYT RYSSIEN.

— NÄIN ALETTIIN LUODA HISTORIAA
SUUR-SUOMI-AATTEEN ALLA.
JO NELJÄTTÄSATAA VUOTTA MAA
ON VARRONNUT USKOMALLA,
ETTÄ JOKU SEN AATTEEN TOTEUTTAA.

JA SE AATE ELÄÄ JA TOTEUTUU.
EI POLVI POJASTA MUUTU.
YHÄ VIELÄ LEIJONA VALVEUTUU,
EI NUORILTA USKOA PUUTU.
SOI TORVET! JA RIVIT TAAS SUORISTUU.

OIVA PALOHEIMO.

PURJELENTO, moottorilentäjän paras alkeiskoulu

Edustajamme selostaa seuraavassa satakuntalaisten ilmailuharrastusta ja käy haastattelemassa purjelennon opettajaa Pentti Lipsasta.

Satakunnassa on ilmailua aktiivisesti harrastettu vuodesta 1928, jolloin Satakunnan Ilmailukerho perustettiin ja hankittiin maakunnan ensimmäinen lentokone. Kaunis alku innosti luonnollisesti myöskin nuoria toimintaan ja niinpä perustettiin Porin oppikoulujen välinen Lintukerho v. 1930, jonka jäsenmäärä parhaimpina päivinä nousi n. 150:een. Sen innokkain jäsen, nykyään res. vänr. *Pentti Lipsanen,* joka jo niin varhain kuin v. 1928 alkoi rakentaa maakunnan ensimmäistä liitolentokonetta, toimi aikoinaan myös kerhonsa puheenjohtajana.

Syksyllä 1935 perustettiin Satakunnan Ilmailukerhoon *purjelentojaosto,* joka vuoden vaihteessa alkoi rakentaa alkeisliitokonetta mallia Grunau 9. Kesällä 1936 pääsivät sitten ensimmäiset Porin pojat todenteolla purjelennon makuun Jämijärvellä.

Näiden joukossa oli myöskin Pentti Lipsanen ja, — koska hän erikoisesti kunnostautui mainittujen kurssien aikana, — päätti edustajamme haastatella häntä, „lentävien porilaisten" ehdotonta ykköstä. Lipsanen, joka kaikista pyrkimyksistään huolimatta ei vielä kertaakaan ollut aikaisemmin päässyt ilmaan „omin nokkinensa", kunnostautui oppilasaikanaan niin, että hänet valittiin Jämillä pikakäynnille pistäytyneelle läänin maaherralle antamaan näytöslento. Samanlaisen sai hän paria viikkoa myöhemmin suorittaa *sotamarsalkka Mannerheimille* Jämijärven suuressa purjelentonäytöksessä. Kun sitten myöhemmin syksyllä valittiin maamme purjelentäjistä kaksi parasta lähetettäväksi Saksaan Saksan valtion myöntämillä stipendeillä purjelentoa oppimaan itse purjelennon kotimaassa, oli toinen valituista Lipsanen ja hän tovereineen olikin niin hyvää ainesta, että saksalaiselta taholta tarjottiin uutta stipendiä molemmille.

Pentti Lipsanen Gr. Baby II:ssa. Kuva otettu Saksassa Grunau Rsgb purjelentokoulussa syksyllä 1936.

Saimme purjelento-opettaja Pentti Lipsasen käsiimme melkein viime hetkessä sillä hän oli kiireisissä matkavalmisteluissa tavatessamme hänet.

— Minne matka, kysyimme lyhyesti ja ytimekkäästi koska tunsimme „uhrimme" jo entuudestaan.

— Kolmanteen valtakuntaanhan minä tässä olen juuri menossa „opiskelemaan" purjelentoa ja lähemmin sanottuna Leistungssegelpflugschule „Hornberg" bei Schwäbisch-Gmünd'iin.

— Sinähän olet jo valmis purjelennon opettaja. Mitä suoritusta siis aijot tällä kertaa yrittää?

— Niin, suoritinhan minä siellä Saksassa, Grunau Riesengenbirgen purjelentokoulussa, viime kerralla molemmat C-tutkinnot, mutta aerobatialupaa ei vielä ole.

— Ahaa, taidat nyt siis yrittää itse sitä hopea-C:tä, joita ei koko pohjoismaissa ole vasta muilla kuin luutn. Nissisellä?

— Ja sitä merkkiä ei oteta noin vaan apteekin hyllyltä, sillä vaatimukset ovat ankarat. Siihen kuuluu: 1000 m. nousu starttipaikan yläpuolelle, 5 t. aikalento, jolloin lähdön ja laskun on tapahduttava samassa paikassa sekä kahden pisteen välinen, vähintäin 50 km. pituinen matkalento. Kaikki luonnollisesti „bruchfrei" kuten Saksassa sanotaan.

— No, monestako koneesta olet jo tehnyt kahvipuita?

— Koneiden rikkomisessa ei minulla, luojan kiitos, ole vielä pienintäkään kokemusta, mutta kukapa tietää, mihin ehtii jos kauankin aikoo vielä lentää.

— No miltä sinusta tuntuu purjelennon tulevaisuus näin porilaisesti asiaa arvostellen?

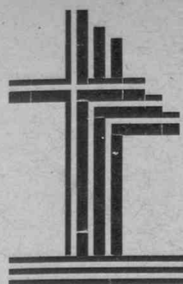
— Porissa on mielestäni aloitettu oikein, kun purjelentäjä-alokkaiksi otetaan nuoria poikia, jotka eivät vielä ole ehtineet suorittamaan asevelvollisuuttaan. Rakennuskurssilaisetkin valitaan silmälläpitäen myöhemmin suoritettavaa psykofysiologista tarkastusta. Kerhon jäseneksi pääsevät vielä nekin, jotka ovat jo suorittaneet asevelvollisuutensa Ilmavoimissa ja olenhan minä itsekin poikkeus tästä yleisestä säännöstämme.

— Siltä näyttää, sillä kuulin eräältä kerhonne jäseneltä, että purjelento-jaostolaisten keski-ikä ei ole täyttä 17 vuotta, joten sinä taidatkin olla kerhosi lentävä ikäpresidentti?

— No melkein, sillä ikää on jo 22 vuotta, mutta eihän lento-opettajan sentään sovi mikään poikakloppi olla.

— Totta puhut „vanhus". Annatte siis täällä alkeiskoulutuksen Ilmavoimiin yrittäville pojille, mutta mitenkä on sen jatkokoulutuksen laita?

— Olen sitä mieltä, että lentäjien jatkokoulutuksen johto olisi oltava siellä mistä käsin muutkin aselajit sen

VERESTÄNNE VERSOO VAPAUS

Kirj. Holger Harrivirta

On kylmä synkeä yö. Karjalan saloilla, korven keskellä, siellä missä ihmiskäsi ei ole puuta vielä kaatanut, missä karhukin kämmeniinsä viheltelee. Siellä pienessä notkelmassa, suuren kuusen juurella palaa pieni nuotio.

Savu uppoutuu kuusen oksiin ja ikäänkuin pyytäen anteeksi pienuuttaan, palaa nuotio, sen loisto ei uloitu kauaksi, vaivoin se valaisee niitä kahta tummaa olentoa, jotka loikovat sen lähettyvillä.

Pieni punaturkkinen orava, jonka rauhallista yöunta nuotion savu on häirinnyt, juosta sipsuttaa varovasti pitkin kuusen paksua oksaa ja kurkistaa suuren naavatukon takaa alas, vapisten ja peljäten. Mutta ei oravalla, sen enempää kuin muillakaan metsän eläimillä ole syytä peljätä näitä rauhanhäiritsijöitä.

Nämä kaksi miestä, jotka ovat nuotion äärellä, ovat itse vainotuita. He ovat Karjalan vapausarmeijan sotureita, lyödyn armeijan, joka nälkäisenä ja vailla kaikkia apuneuvoja oli viikkokausia pitänyt puoliaan punaryssien tuhatpäistä laumaa vastaan.

Nuotion hetkiseksi leimahtaessa näemme heidän kuihtuneet, laihat kasvonsa, heidän repaleiset pukunsa ja heidän kuumeiset silmänsä. He ovat miehiä, jotka ovat antaneet kaikkensa, ja joilla ei ole muuta toivoa kuin myydä henkensä niin kalliista hinnasta kuin mahdollista.

Toinen heistä, jonka hänen toverinsa on kantanut tänne suojaan, ja joka on ryssän pistimestä saanut syvän haavan rintaansa, vaikeroi hiljaa. Toveri koettaa sitoa haavaa, mutta turhaan; nuori veri vuotaa hitaasti, taukoamatta, sammal alla on jo verestä punainen, ja auttava toveri huomaa kuinka elämä haluaa paeta. Kuolevan raukea katse etsii toverin kasvoja.

„Anna olla veli, liian syvälle pisti ryssä, ei tule minusta eläjää, tässä on hyvä maata, sen maan sammalessa, jota emme voineet auttaa, vaikka kaikkemme annoimme.”

„Sano äidille, että hän ei saa surra minua, enhän ole elänyt turhaan. Muistatko, kun läksimme rintamalle, kuinka toivorikkaalta kaikki näytti, kaksi viikkoa vain ja palaamme sankareina. — Ja nyt — kuin metsän pedot etsimme paikkaa, jonne voisimme piiloutua kuolemaan. — Mutta, ehkä näin on parempi —”

Kuoleva kohottautui ja jatkoi loistavin silmin, joista kuoleman hämäryys oli kadonnut. „Veli — kuuletko — tuota säveltä lauloimme, kun läksimme kotikylästä, — tuolla nuotion takana seisoivat Antti ja Paavo, jotka kaatuivat Aunuksen ensimmäisessä taistelussa ja tuolta nuotiosta viittoo minulle Andrei, jonka ryssät kiduttivat — kuule — he laulavat samaa säveltä — he huutavat minua — minne — en tiedä, mutta me emme sittenkään turhaan uhranneet — veljet minä tulen.”

Nuotion kalpeassa loisteessa seisoo nuori vapaussoturi kuolleen toverinsa vieressä, sydämessä ajatus ja silmissä näky, joka ei koskaan häneltä unhoitu. Samalla tavalla on Suomen nuoriso vuosisatoja kantanut uhrinsa suuren kuningasajatuksensa alttarille. Samalla tavalla ovat sadat ja tuhannet nuoret seisoneet toverinsa kylmenneen ruumiin ääressä.

Ovatko nämä nuorukaiset kuolleet turhaan, onko heidän uhrinsa ollut turha. Heidän uhrinsa ei ole ollut turhaa, sillä kerran nousee polvi, joka toteuttaa isien unelman.

Onko se nykyinen polvi, joka sen tekee, vaiko tuleva, kuluuko siihen kymmenen vuotta tai sata, se on samantekevää, yhtä jylhät ovat Karjalan vaarat, yhtä mahtavat sen metsät, yhtä sininen sen taivas ja kirkkaat sen vedet, ne ovat nähneet ihmispolvien kasvavan ja kaatuvan, ne jaksavat odottaa: mutta aina kaikuu rajojen yli niiden kohiseva, ennustava kuiske: „Verestämme versoo vapaus”.

---

saavat, eli siis t.s. *suojeluskunnassa.* Mitkään kerhot eivät pysty tätä kallista ja vastuunalaista tehtävää suorittamaan!

— Voit olla oikeassa, mutta sinähän suoritit omalla kustannuksella kansainvälisen moottorilento-tutkinnon?

— Kyllä, noin kuukausi sitten olin kolmisen päivää Aeron järjestämillä kursseilla ja lennettyäni 4 t. opettajan kanssa sain lähteä ensimmäiselle yksinlennolleni. Tämä nopea edistyminen johtui siitä, että olin purjelentäjä jo ennestään ja että jokainen lentotunti kävi ankarasti kukkaroni kimppuun.

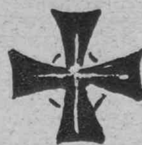
— Kummasta sitten pidät enemmän, moottori- vaiko purjelennosta?

— Tässä kohdassa yhdyn täydellisesti saksalaiseen Wolf Hirth'iin häneltä kysyttäessä samaa asiaa:

„Moottorikoneella lentäminen tuottaa suurta iloa mutta se ei koskaan sido meitä niin kiinteästi luontoon, ei koskaan salli meidän niin voimakkaasti ja ylpeästi tuntea tätä ikivanhaa ihmissuvun unelman täyttymistä kuin mitä tämä kuninkaallinen leikki ilmameren näkymättömien voimien kanssa meille suo.” Ehkä moottorilento on tarpeellisempaa ja hyödyllisempää, mutta:

Purjelento on ihanaa!

JUNKKARIT

KIRJ. REHTORI HILJA RIIPINEN

(Jatk. ed. numeroon.)

Anssi: Taivuttaa alusta loppuun kaikki seitsemän vuoden tulokset ryssää. (menevät asehuoneelle. Esko pujahtaa piilostaan ja lähtee matalana poikien jälessä, mutta palaa takaisin nelinkontin, on huomannut vahdin. Piiloutuu oikealle).

Vahti (laahustaa porttia kohden, nähtyään Eskon luulee koiraksi ja alkaa kutsua: she, she, she, she).

(Esko haukahtaa taitavasti rakkia jäljitellen).

Vahti: She, she, she, she!

Vasja: (juosten ja huutaen) Skoro, skoro, skoro, skoro! Pian, pian!

(Pojat ovat ilmestyneet kantamuksineen pihan perälle, painuvat kyyryyn. Vahti kutsuu koiraa).

Vahti: (kääntyy vihaisesti Vasjaan) Snaju, vot tebje! (Uhkaa pyssynperällä).

(Vasja palaa pois toistaen: Skoro! Skoro).

Niku: (kiireesti tullen vahdin luo, tarttuu käsipuoleen): Herra upseeri, herra upseeri! Pirogi! Pirogi! Vielä pirogi! Upseeri hyvä.

Vahti (hymyillen, taputtaa Nikua poskelle) Spasibo miilaja! Juva, juva! Kaunish finski flikuski! Kaunish. (Ahmii piirakkaa).

Niku: Da, da! Vot vielä! Vot, vot!

Vahti: (valitsee korista, Niku viittaa pojille, että menisivät).

Niku: Tämä on hyvä, maistaaka, herra upseeri! Ja tämä vielä parempi — — —

Vahti! Da, da, maishta! (syö.) Juva, juva!

(Pojat, Antti viimeisenä ryömien matalana menevät vahdin taitse ja pujahtavat vasemmalle. Jokaisella aseita. Soittoa kuuluu tuvasta).

Vahti: (viimeisen ohi mentyä selin poikiin) Vot shto? Shto kulkee? Shto äta?

Niku (hätäisesti) Vot koira, koiran, koiralle, koira, Cabaka, cabaku, cabakje, cabaky, cabakoju — —

Vahti: (syöden) Juva, juva! Harasho! Cabaka vot! da, da! She, she, she, she!

Niku: Nyt täytyy mennä. Junaan ehtiä. Hyvästi upseeri!

Vahti: Hjuvasti, hjuvasti. Miilaja, kaunish! Kiitosh, kiitosh! Tule vashta, tule, tule! Finski flikuski!

Niku: Tullaan, tullaan.

Vahti: Ei limonadu, votki tahtoo, v i i n a tahtoo!

Niku: Votki, votki! — (itsekseen) Nyt ne ovat toki tiellä.

Vahti: (nyökyttää lähtevälle Nikulle, viittaa kädellään) Miilaja! Miilaja! Finski flikuski! (asettuu paikalleen — vaipuu portinpylvästä vasten kuten alussa ja nukahtaa hetken kuluttua).

(Seuraava keskustelu hillityllä äänellä).

Antti: (hiipien paikalle).

Vasja: (tulee poltellen) Vot harashoo! Rjaha, rjaha!

Antti: (antaa setelin) Avaimen pidän minä nyt. Vasta emme osta.

Vasja: Kiitosh! Oshta vasta. Oshta!

Antti: Ei. Me tulemme ja otamme k a i k k i. Ja silloin alkaa rymy.

Vasja: (iloisesti, luullen sanaa rymy viinaryypyksi) Ah! spasibo! Rjumu. Rjumky votki! Viina! Ah!

Antti: Ei viinaryyppyjä, vaan muuta, jota sinä et ymmärrä.

Vasja: (tyhmänä) Ei jummarra, ei jummarra!

Antti: Vasja, me osaamme paremmin käyttää noita aseita, joita te ette tarvitse!

Vasja: Ei tarvish, ei tarvish! Pali aseit! Pali!

Antti: Mene nyt ja avaimesta muista pitää suusi kiinni!

Vasja! Da, da. Muishta! (menee, laskee rahoja). Pali raha, pali raha!

Jussi: Hirteenkö sinua haluttaa, kun et tule, kuormat ovat jo menossa.

Antti: Hyvä on.

Jussi: Tuolla tuli joku tiellä ja jutteli, että Alakylässä on hälinää. Ryssät jostakin riitelevät. Sanoi, että joku upseerikin on vangittu.

Antti: Ohoh! Niinkö? Ehkä se nyt alkaa! Olipa viimeinen hetki hankkia aseet.

Jussi: Mitä sinä puhut? Mitä alkaa?

Antti: Se, se jonka pitää, en tiedä itsekään, mitä se on. Mutta se tulee. Minä menen mukaan (innostuen) Ja nyt meillä on aseita.

(Osa pojista palaa paikalle).

Yksi pojista: Mitä sinä Antti huudat. Herätät vielä tuon nukkuneen vahdin.

Antti: Herätköön ja kuulkoon, se on sama. Hei, pojat, meillä on aseita! Ensimmäiset aseet tämän maan vapauttamiseksi! Ja, niihin kun tartutaan, niin niitä ei lasketa — ennenkuin nuo — (heristää nyrkkiä kasarmille päin josta kuuluu soittoa) ovat jok'ainoa pois tästä maasta. Se on toista laulua se! Eihän pojat!

Pojat: (kovasti! Ei lasketa! Ei! Totisesti Ei!

Antti: Nyt mennään. (mennessä). Vahti vaihtuu pian. (Joku tyrkkää vahtia mennessään ja hän lysähtää istualleen).

Esko: (hypähtää esiin, sieppaa aidasta seipään, pujauttaa sen maassa kyyröttävän, nukkuvan vahdin kainaloon ja vetää varovasti pyssyn pois). Se sinulle välttää. (asettaan nostaen). Hei! Nyt on minullakin. Ja minäkin lähden samaan kuin Atti (lähtee marssimaan ja kajahuttaa laulun):

„Syvä iskumme on viha voittamaton,
Meill' armoa ei, kotimaata.
Koko onnemme kalpamme kärjessä on,
Ei rintamme heltyä saata

(Vahti havahtuu hetkeksi, mutisee: da, da, toishta laulua, toishta laulua — — — nukahtaa).

Esirippu.

Jääkärien marssi joko soitetaan tahi lauletaan välittömästi näytelmän jälkeen Eskon laulun jatkoksi.

"Maahan voi meidät
vainomies lyödä.
Kaatuissa huudamme raikuen näin:
Hengen te veitte,
konsana ette sielua. **Nuoriso eteenpäin!**"

("Teljän heimon laulusta.")

Metsäsissi Hannu Aapranpoika

Kertomus Roth'in ja Spoof'in päiviltä

Kirj. *Heikki Asunta.*

(Jatk.)

MANUEL ILMOITTAUTUU PALVELUKSEEN.

Halki saaririkkaan Tarjanteen souteli sissien uljas „laivasto", kaikkiaan kolmetoista alusta. Jauhoveneitten lisäksi oli siihen liitetty vielä neljä visuveteläistä nelihankaa, joihin vangit saattueineen oli sijoitettu.

Päivä oli tyyni ja helteinen, mutta heinäajan tavallista vilskettä ei rantaniityillä näkynyt. Ryssien ahdistava läheisyys oli karkoittanut kylien asukkaat kauaksi takamaille; vain siellä täällä vilahteli yksinäinen viikate ja taukosi heti työstään venejonon ilmestyessä näkösälle.

Edettiin varovasti, saartentakaisia vesiä tarkoin tutkistellen. Ruhalassa majaili ryssäläisjoukko; tiesi, milloin jouduttiin tekemisiin sen tuntosarvien kanssa. Karurantaisen Siperian saaren lahdenpoukamassa noustiin maihin, ja Hannu Aapranpoika sai tehtäväkseen kiivetä korkealle kallionkumpareelle tarkastelemaan, oliko reitti selvä Syvinkiin.

Oli. Selkä kuvasteli tyynenä rantojen karskirunkoisia kuusikoita; jossakin kalahteli yksinäinen karjankello ikäänkuin itsekin olemassaoloaan ihmetellen, mutta mitään vihollisen viittaavaa ei näkynyt eikä kuulunut. Hannu Aapranpoika palasi hyvin tiedoin tähystyspaikaltaan, ja matkaa jatkettiin tasaiseen tahtiin.

Syvinkisalmen ahtaaseen väylänkurkkuun ehdittäessä oli jokainen kivääri valmiina toimimaan. Olisi ollut maailman helpoin asia tuhota koko soutue rantakuusten kätköstä, eikä yhtään miestä ollut varaa menettää, ei yhtään ainoata. Varovasti edettiin, aironveto kerrallaan, jokaista pensasta tarkkaan tähyten, mutta kun Mustaselkä alkoi jo siintää keulan edessä, uskottiin, että tie oli kuin olikin selvä perille saakka.

Rantakalliolla, nuottakodan seinustalla seisoi sentään kaksi miestä, iso ja pieni. Iso — pellavapäinen, kyyryniskainen Hämeen mies — nojasi rauhallisesti nurkkapieleen, mutta pieni — mustapintainen ja pippurinen — hyppeli rantapiissä edestakaisin niinkuin huhtikuinen harakka ja koki kaikin keinoin tehdä tiettäväksi, että hänellä oli soutumiehille tärkeätä asiaa. „Pysehtykää, pysehtykää! Caramba, pysehtykää yks silmenrepeys! Mine olla Manuel, Manuel Gomez, yks ärinomainen urho! Mine olla kaks pyssy, kruuti ja paljo, hyvi paljo plyijy. Mine takto olla mukka yks sota ja mäteli."

Aina huvinhaluinen Kortman oli heti valmis kääntämään veneensä keulan maita kohti, ja niin pääsi mukaan Manuel Gomez, „yks ärinomainen urho". Muutamaksi hetkeksi taukosi soutu kaikissa veneissä; ryhdyttiin uteliaina lähemmin tutkistelemaan tummapintaista tulokasta, jonka vilkkaat eleet, sinisen-mustat kiharat ja nimi viittasivat selvää selvemmin espanjalaiseen alkuperään, ja jonka yhtäkkinen ilmestyminen Ruoveden kiviselle rannalle tuntui kaikista niin käsittämättömältä asialta. Mutta veneeseen päästyään jatkoi Manuel entiseen tapaansa ansioittensa selittelyä, pui nyrkkiään silmät hirvittävästi mulkoillen ja saneli säkenöiden: „Garamba! Mine on vanno yks kaamoittava vala: mine tappa kaikki rysse! Mine amppu soora kuin yks Hermes, ja jos ei se koole yks generaali, koole se vissi jokku jaffreiteri tai jokku muu pikku rysse! Garamba! Mine olla yks hirvitteve musketööri!"

Turhaan yritettiin häneltä kysellä, miten oli etelän mies eksynyt niin kauaksi kylmään ja sotaiseen pohjolaan. Manuelilla ei ollut aikaa toisarvoisten kysymysten selvittelelyyn. Hän toimensi tarmokkaasti edelleen, ke-

hui pyssyänsä ja erinomaista sotakuntoaan eikä antanut „siviilipersoonansa” olla enteenä pyrkimyksilleen. Pellavatukkainen Hämeen mies sai tehdä selkoa heistä kummastakin.

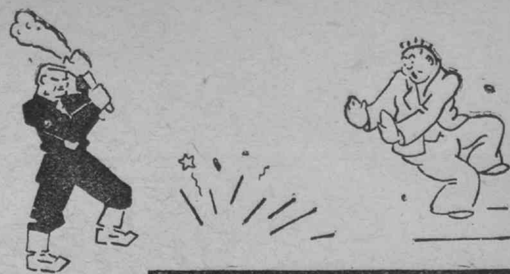
He olivat olleet aikoinaan merimiehiä molemmat. Manuel oli palveluut kokkina ja hän, Hämeen mies, timperinä samalla kuunarparkilla, „Atlantiksella”, joka oli tehnyt haaksirikon Merenkurkussa muutama vuosi sitten. Sen tapauksen jälkeen ei meri enää houkutellut kumpaistakaan. Hämeen mies oli siirtynyt kotipuoleen, Ruoveden Haukkamaalle, metsästäjäksi ja turkiskauppiaaksi, ja puille paljaille joutunut Manuel oli seurannut häntä ja mukautunut uskomattoman pian uuden maan outoihin oloihin. Hän oli tosiaankin oppinut hyväksi ampujaksi, jonka luoti harvoin sivuutti maalin, mutta sotainen veri oli hänessä alkanut liikehtiä vasta pari päivää sitten, jolloin ryssäin partio oli ryöstänyt heidän syysmarkkinoille aiotut, huolellisesti koinruohoon käärityt turkiksensa Haukan talosta, kaukaa sydänmaitten kätköstä. Silloin oli Manuel sydämistynyt, ottanut — tovereilleen asiasta virkkamatta — tarkan tähtäyksen päin partionpäämiehen karvaista muotia ja napsauttanut muitta mutkitta. Hädin tuskin oli kumpainenkin selviytynyt hirmustuneitten ryssien käsistä; yötä myöten olivat he pyssyineen, „kruuteineen” ja „plyijyineen” juosseet korpipolkuja Visuveden kylään, jossa he olivat saaneet asukkailta kuulla Jarkonvuolteen kahakasta ja sissien liikehtimisestä niillä main. Sama laukka oli sitten jatkunut halki Huvikankaan ja Pajuskylän, ja niin olivat kuin olivatkin he ehtineet Syvinkiin hiukkaista ennen sissien tuloa.

Koko venematkan, aina Hauhonlahteen saakka, vannoi Manuel kauheata kostoa venäläisille turkisrosvoille. Keulatuhdolla istuen ja riplakkoansa innokkaasti siivoten teki hän avoimesti selvää vastaisista suunnitelmistaan ja kyseli, mitä muut niistä arvelivat. „Mine amppu montta koirankoonolainen, nylkke joka sorkka, kauppa ne yks rootsalainen handelsmanni ja sano: siinä sine saa paljo hyve kettu, priima sorti, hiuka kesakko, mutta muute ärinomaine kapitaali.”

Mitäpä muilla oli sellaisia suunnitelmia vastaan. Manuelista oli tuokiossa tullut kaikkien suosikki, ja kun hän turvallisemmille vesille ehdittäessä riplakollaan napsautti lentävän sorsan suoraan veneeseen, alkoi hän saada osakseen kunnioitettaviakin silmäyksiä. Yksi ja toinen Pirkkalan mies ojensi tupakkakukkaronsa Manuelin puoleen, ja uroon piippu savusi alinomaa, mahdikkaitten sylkikaarien antaessa pontta sotaisille suunnitelmille. Ja Hauhon rantaan saavuttaessa löi iloluontoinen Jussi Kortman Manuelin juhlallisesti ritariksi ja nimitti hänet virallisesti „kuninkaallisen metsäsissirykmentin komeljanttikapteeniksi”.

Mutta kun leiri alkoi hiljentyä ja sijoittua yöpuulle, huomasi Hannu Aapranpoika, että Manuelkin hiljentyi. Kaukaisuutta tavoitteleva katse ilmestyi hänen mustanruskeisiin silmiinsä, ja suupielet alkoivat hiljaa värähdellä. Katse seurasi kaipaavana etelään purjehtivia, ruusuisia pilvenhattaroita, ja kaikesta näki, etteivät kyyneleetkään olleet aivan kaukana. Pian nousi mies, erosi äänimyhkään joukosta ja meni hiljaisin askelin meno-

(Jatk. siv. 213.)

Sinimustan sivalluksia.

3:s sivallus.

Olemme nyt joutuneet uuteen vaiheeseen suomalaisuustaistelussa. Se rintamajako, joka selvänäköisimmille on häämöittänyt jo muutaman vuoden ajan, on nyt toteutunut. Toisella puolella seisoo horjumattomana kansallinen nuoriso ja sen johtajisto, toisella puolella itsekkäät ja periaatteettomat puoluejohtajat järjestelmineen. Vielä parisen vuotta sitten eivät kaikki puoluemiehet uskaltaneet mennä näin pitkälle ja suoralta kädeltä pettää lukuisasti antamansa lupaukset, mutta *nyt ovat puoluetaistelut ja valtakysymykset panneet heidät niin kireälle, että kaikista ihanteista on täytynyt luopua vallan säilyttämiseksi.* Me näemme epäkansallisella rintamalla marxilaisen puolueen, joka on ollut johtavana sieluna tehdyissä kaupoissa: sehän lopulta sai asian päätökseen taipumalla 15 professuuriin osakuntalaitoksen hinnasta. Sitten siellä on maalaisliitto, jonka osuus jo viime kerralla tuli selvitetyksi. Vielä siellä on kokoomuspuolue, joka pelon sanelemasta taktiikasta osittain äänestää suomalaisittain, osin taasen osoittaa sangen tyytyväistä naamaa kaksikielisyysratkaisun johdosta. Hännän huippuna on pikku Eero, edistys ja Hesa, jotka muutama vuosi sitten kun tilanne sitä vaati, ilkkuivat ruotsikoille: tu la volu, Georges Dandin, olette itse johtaneet asiat suomalaisuuteen. Nyt ilkutaan, saman edistyksellisen ylevämielisyyden vallassa, nuorisolle ja sen kauniille vetoomukselle, kun se kävi tasavallan presidentin luona. Ruotsikkopuolueesta ei tällä hetkellä missään suhteessa ole mihinkään. Odottakaamme, niin saamme nähdä, miten asiat silläpäin kehkeytyvät. Jotakin uutta tuntuu siellä olevan tekeillä.

Kansallisen nuorison käsissä on tällä hetkellä suomalaisuuskysymyksen ratkaisu. Ylioppilasnuoriso on ottanut valtavan taakan kannettavakseen ryhtyessään suureen adressipuuhaansa. Sillä on vastassaan kaikkien johtavien puoluelehtien painostus ja vääristely, joiden vaikutusta ei ole aliarvioitava. *Mutta tässä maassa on ennenkin painostuksesta huolimatta saatu aikaan jättiläisadresseja oikean asian puolesta. Adressi on saatava nytkin.*

Kummallisia todisteita on esitetty adressia vastaan. Ensimmäinen, promus inter pares, on tietysti ollut tuo loputon jankkaaminen kansanvallasta ja valtiovallan vastaisesta toiminnasta. Adressi on muka kohdistettu eduskuntaa ja hallitusta ja kansanvaltaisuutta vastaan.

Mutta selväähän on, *ettei kansanvaltaisessa maassa voida kerätä epäkansanvaltaista adressia.* Kovin tökeröksi kuvittelevat puoluejohtajat tämän kansan, kun he luulevat, että kansa saataisiin uskomaan oman tahtonsa olevan kansanvaltaisuuteen sopeutumaton. On toki kansan yksimielinen tahto kansanvallan ensimmäinen kiintopiste. Ja totuus on, että suomalainen kansa tässä asiassa on yksimielinen. *Nimet siis vain alle.*

(Jatk. siv. 213.)

KANSALLISTA NUORISOTOIMINTAA

VOITONTAHTOISENA

aloitti Satakunnan kansallinen nuoriso uuden taisteluvaiheensa

Suuret nuorisopäivät Ikaalisissa 5—6. 6.

Satakunnassa, kuten varmaan muuallakin maassamme, on nuoriso ottanut jo pitemmän aikaa aktiivisesti osaa IKL:n työhön, vaikkakaan ei mitään erikoista organisoitua nuorisotoimintaa ole järjestössämme ollutkaan. Juuri organisoinnin puute on ollut suurimpana haittana työllemme ja aina pitkin aikaa on varsinkin nuorison taholta kuulunut toivomuksia erikoisen järjestäytyneen nuorisotoiminnan aloittamisesta. Tämä haitta on nyt kuitenkin korjaantunut, kun järjestöömme on alettu perustaa erikoisia nuoriso-osastoja ja näitten avulla on työ myös Satakunnan piirissä lähtenyt tyydyttävästi käyntiin. Erikoisen toimivia osastoja on meillä *Porissa, Ikaalisissa, Tyrväällä, Raumalla, Lauttakylässä* ja *Ruosniemessä*. Parhaillaan on hyvissä alkujärjestelyissä m.m. *Noormarkun, Pomarkun, Kankaanpään, Söörmarkun, Merikarvian, Punkalaitumen* ja *Nakkilan* nuoriso-po:t. Osoitekortistossamme on hyvän joukon toistasataa nuorta eri pitäjistä ja kyläkunnista, joiden kanssa olemme kosketuksissa ja jotka työskentelevät asiamme hyväksi paikkakunnillaan, vaikka emme ole vielä saaneetkaan varsinaista nuoriso-osastoa syntymään. Pyrkimyksenämme on ollut perustaa osastoja mahdollisimman tarkkaan harkiten, sillä sitä ennen on meillä oltava tiedossa sille pystyvä johtaja, sillä hänestähän riippuu suuresti koko toiminta.

„Parkanon parooni" v. Wrede saapuu myös Ikaalisten nuorisojuhliin osoittaen näin ymmärtävänsä maakuntansa nuorison isänmaallista taistelua.

Piirin nuorisotyötä johtaa piirijohtajan nimeämä nuorisotyön toimikunta, jonka toiminta kevät-talven aikana onkin oikeastaan rajoittunut ylläolevaan järjestelyyn. Kokouksia on ollut paljon samoinkuin kirjeenvaihtoakin, sillä useilta tahoilta saapuu kyselyjä nuorisotyön järjestelystä. Toimikunta on myös koettanut keksiä uusia työmuotoja ja luulen, että tulevana kesäkautena saa esimerkiksi *urheilutoiminta* huomattavan jalansijan osastoissamme. Samoin *näytelmä-* ja *lausuntakuoroharrastus* on ollut ohjelmassamme. N.s. *hyökkäysretkiä* eivät nuoriso-osastomme ole oikeastaan Poria lukuunottamatta vielä tehneet. Kurssitoimintaan ja yleensä koulutustyöhön on piirin puolesta omistettu niinikään huomiota. M.m. annoimme kahdelle satakuntalaiselle matka-avustuksen Vanajan kursseille. Tarkoituksenamme on avustaa myöskin Kuortaneen nuorisoleirille lähteviä, mutta tästä ilmoitamme lähitulevaisuudessa tarkemmin.

Erikoisesti on vielä toiminnastamme puheenollen mainittava maakuntamme ylioppilasnuorison suuriarvoinen työ. Vaikkakin he joutuvat huomattavan osan vuodesta olemaan Helsingissä, on heidän antamansa tuki työmme hyväksi ollut varsin ratkaisevaa laatua.

Vaikka taistelumme onkin vasta järjestelyasteella on se kuitenkin jo nyt vaatinut aika paljon varoja. Tähän asti olemme tulleet toimeen etupäässä porilaisten kansallisen nuorisotyön ystävien antamalla tuella. Koska työmme kuitenkin jatkuessaan ja laajetessaan vaatii yhä enemmän taloudellista tukea, toivon, että saisimme *koko maakuntamme kansallismielisen väestön apua* tässäkin suhteessa.

Tulevasta toiminnastamme haluan vielä mainita, *että piirimme järjestää erikoiset kesäjuhlat Ikaalisissa kesäkuun 5—6 p:nä.* Toivon, että saamme sinne mahdollisimman suuren nuorisojoukon. Juhlissa puhuvat jääk. kap., past. K. *Kurkiala*, IKL:n Nuorisojaoston apualaisjohtaja, toim Viljo *Lius* sekä monet maakunnan kansallisen nuorison edustajat. — Lisäksi itse „Parkanon parooni" on luvannut saapua juhlille näin hyväksyen maakuntansa nuorison työn ja taistelun.

Lisäksi olisi yhtä ja toista muutakin kerrottavaa, mutta siitä voidaan lähemmin neuvotella Ikaalisissa maakunnan nuorison kanssa. Siellä tavataan!

Piirin nuorisotyönohjaaja.

Nuorisojaoston apulaisjohtaja, toim. V. Lius. Puhuu Ikaalisten nuorisojuhlilla

Kirkkoherra, jääkärikapteeni K. Kurkiala. Puhuu Ikaalisten nuorisopäivillä.

Tämä on viidenkymmenen markan arvoinen!

Irroittakaa ja säilyttäkää tämä ja ryhtykää toimenpiteisiin!

1) Tämän vastalipun esittäjälle maksaa IKL:n Kannatusyhdistys r.y:n Arpajaistoimisto *Smk. 50:—* sekä jättää n.s. myyjän vastalipun (keltaisen) N:o ......, joka arvotaan lipussa mainitussa järjestyksessä niin, että joka neljäs lippu voittaa lisämyyntipalkkion, 1 valtion palkinto-oblikation.

2) Jollei joku tahdo käyttää hyväkseen keltaista vastalippua, vaan jättää sen Arpajaistoimistolle saa hän rahassa lisämyyntipalkkiota Smk. 25:— (siis yhteensä 75 mk.)

3) Myös voi myyjä, joka luopuu keltaisesta vastalipusta saada koko myyntipalkkionsa siten, että 5:stä tilitetystä arvasta saa itselleen 1 arvan myyntipalkkiona ilman muita etuisuuksia.

Kaikkien vaihtoehtojen 1, 2 ja 3 edellytyksenä on, että myyjä hankkii viiden arvan tilauksen Arpajaistoimistoon. Ehdot ovat voimassa huhtikuun 1 päivästä 1937 koko myyntikauden eli siis syyskuun 30 päivään 1937 saakka. (Arpojen myyntikausi on Sisäasiainministeriön päätöksellä pidennetty huhtikuun 1 päivästä lokakuun 1 päivään 1937.)

Isänmaallisen Kansanliikkeen Kannatusyhdistys r. y:n Arpajaistoimisto, Helsinki, Mikonkatu 15 A

Sittenkuin hankkimani 5 arvan tilaukset rahoineen ovat tulleet Arpajaistoimistoon pyydän saada palkkioni vaihtoehdon mukaisesti

1) Smk. 50:— ynnä keltainen vastalippu
2) Smk. 75:— ilman vastalippua.
3) 1 arvan (arvo Smk. 100:—).
(tarpeeton pyyhitään)

..................kuun .... p:nä 1937.

Nimi: ....

Osoite: ....

Valkoinen Kenraali . . .

(Jatkoa sivulta 199).

sen kenen oli heistä huolehdittava. Itse hän oli paras edustaja. Muistan, kun päämajaan Mikkelissä saapui kreivi von der Goltz, joka varmaan oli keisarillisen Saksan edustavimpia henkilöitä. Ei totisesti meidän suomalaisten tarvinnut hävetä, kun näimme näiden kahden herran istuvan rinnakkain ja kuulimme heidän pitävän maljapuheita.

Haluan vielä esiintuoda pari asiaa. Olen sitä mieltä, että ilman kenraali Mannerheimia, olisi veljessotamme kehittynyt paljon verisemmäksi kuin miksi se tuli. Aina hän teroitti sitä, että valkoisen armeijan lippu oli pidettävä tahrattomana. Viimeiseen asti hän koetti estää sen juovan syventymistä, jonka veljessota oli synnyttänyt. Valkoiset ja punaiset piti hoitaa samassa sairaalassa sitä periaatetta noudattaen, että ei ole eroa ystävän ja vihollisen välillä, kun oli kysymyksessä haavoittunut taikka sairas, varsinkin saman kansan jäsen. Viestit punaisten veritöistä kumminkin sai valkoisten mielet niin kiihtymään, että yksinomaan punaisten turvallisuuden ja edun takia lopulta tuli määräys, ettei heitä enää saanut hoitaa yhdessä. Kenttäoikeuksien toimintaan ja tuomioihin hän ei halunnut puuttua. Minullekin hän sitä tehosti, että sodan jälkeen vastustajan taholla varmaan hänen rikosluetteloonsa merkittäisiin tämäkin asia, joka hänelle tuotti suurta mielipahaa. En luule arvaavani väärin, kun otaksun, että n.s. Mannerheimin Lastensuojeluliiton perustaminen, jonka tarkoituksena on vähäväkisten lasten auttaminen, on ajateltu hälventämään sitä väärää käsitystä, joka työväen keskuudessa aiheettomasti vapaussodan aikana kenraalista syntyi.

Politiikkaa ei valkoinen kenraali rakastanut. Kun Mikkelissä muutamaa päivää ennen toukok. 16 päivää pyysin lupaa lähteä Helsinkiin „politikoimaan", lausui hän: „Inhoan politiikkaa. Nyt me olemme suorittaneet tehtävämme. Olemme saaneet tehdä työmme kaikessa rauhassa ja yksimielisyydessä. Minä pelkään Helsinkiin lähtöä. Nyt politikot ottavat ohjakset käsiinsä ja siitä tulee ikävyyksiä. Minä en ryhdy politikkojen pillin mukaan tanssimaan". Miten oikeassa kenraali tässäkin oli!

Olen tässä esiintuonut muutamia hajanaisia muistelmia sotamarsalkka Mannerheimista, niinkuin ne minun nuoreen sieluuni syöpyivät (olin silloin 35 v. vanha) vapaussodassa.

Nuorisolle esittäytyy sotamarsalkka Mannerheim nyt ja aina ihailtavana sankarina maamme itsenäistymiseen erittäin suuresti ansioituneena henkilönä, joka suurilla kyvyillään ja jalolla henkilöllisyydellään uskalsi maamme kohtalon hetkenä ottaa johdon käsiinsä, joka kykeni luomaan vapausarmeijan tyhjästä, herättämään ja ylläpitämään siinä yksimielisen uhrivalmiin hengen ja monesta vastuksesta huolimatta johdattaa sen voittoon, jonka tuloksena oli maamme itsenäisyys ja vapaus. Hän kohottautuu aikalaistensa yläpuolelle korkeana honkana, joka aikanaan muita tukahuttamatta osasi innoittaa työtoverinsa ponnistamaan kaikki voimansa isänmaan hyväksi ja tulevaisuuden taivaan rannalla näkyy kauvas kaikkien isänmaataan rakastavien ylväänä esikuvana ja tiennäyttäjänä.

Hannu Aapranpoika

(Jatk. siv. 209.)

jaan. Hannu Aapranpoika seurasi häntä etäämpänä ja huomasi pian, että Manuel polvistui nöyrästi rantapensaan varjoon ja risti hartaana lyhytsormiset, karut kätensä. Hiljainen rukous kohosi kuuluville. Paljon ei Hannu Aapranpoika siitä ymmärtänyt, vain sanat „Espanja" ja „Pyhä Maarian" hän käsitti, mutta sitä syvemmin vaikutti häneen tuon pikkumiehen koruton rukous. Manuel, äskeinen „sankari" tunsi siinä, pohjolan kesäisen yötaivaan alla niin lohduttoman selvään pienuutensa. Pyhälle äidille avasi hän siinä koko lapsellisen sydämensä, puhui hänelle yksinkertaisin sanoin, miten suuri oli hänen ikävänsä kotimaan aurinkoiselle kamarallo ja miten sanomattoman köyhä ja orpo hän oli tässä oudossa maassa. Pyhä Äiti, suojele Manuelia, sitä pyysi pieni mies päivän kallistuessa levolle ja tuntemattoman huomenen jo hiljaa vaalentaessa koillisen kulmaa. Yksinkertaista rukousta säesti sissijoukon jäyhä iltavirsi.

Hetken kuluttua palasi Manuel muitten luo, etsi leposijansa tantereelta ja nukahti lapsenhymy suupielissään.

(Jatk. seur. n:ossa.)

Sinimustan sivalluksia

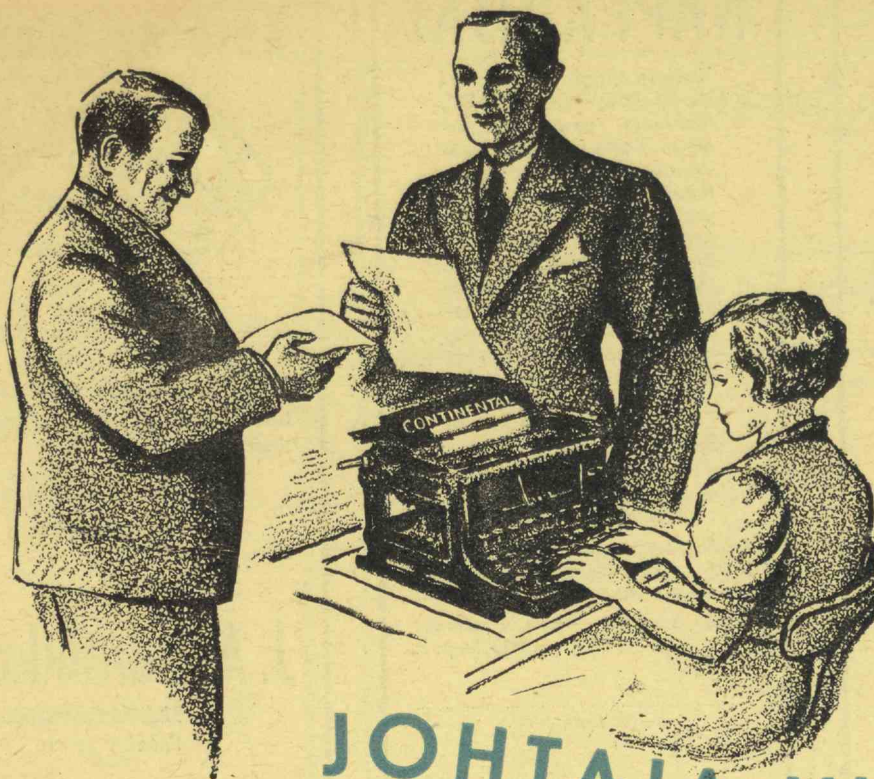
(Jatk. siv. 209.)

Jos tällainen kansan yhteisomaisuus, jättiläisadressi, kohdistuu eduskuntaa ja hallitusta vastaan, tai jos eräät valtaherrat tuntevat sen tuomitsevan heidän menettelynsä, niin on kai heidän asiansa palata päiväjärjestykseen ja toimia kansan tahdon mukaisesti. Muuten ei meillä ole kansanvaltaa, vaan harvainvaltaa.

Puhe siitä, että adressi kohdistuu hallitusta ja eduskuntaa vastaan, on vain todistus siitä, että nykyinen valtasuunta tuntee olevansa ilman kansan tukea, toimivansa kansaa vastaan. *Tämä on tärkeänä ja todistusvoimaisena pantava merkille.*

Vielä kerta: *nimet kasaan!*

Sivaltaja.

JOHTAJA IHASTUI

kirjoituksen siisteyteen, konttoripäällikkö oli tyytyväinen **työn nopeuteen**

— ja pikku konekirjoittajatar itse ajatteli: tällä koneella on hauskinta kirjoittaa!

Kuten eurooppalainen Rolls-Royce edustaa huippusaavutusta autoteollisuudessa, samoin eurooppalainen kirjoituskone

CONTINENTAL

edustaa täydellisintä mitä kirjoituskone voi tarjota. Tässä ei ole tilaa selostaa sen lukuisia rakennehienouksia — toteamme vain, että jo ensi koettamalla tuntee sen nopeuden ja keveyden, näkee siistin jäljen. Eipä kumma, että esim. „Suomen Ruhr", Enso Gutzeit, Outokumpu Oy., Imatran Voima, Oy. Vuoksesniska, Oy. Tornator ja Kaukopää käyttävät Continental-kirjoituskoneita.

Saammeko toimittaa Teille mieleisenne Continentalin kokeiltavaksi (tavallisen, tabulaattorikoneen, RAPIDUS-koneen, SILENTA-mallin?) vai lähetämmekö esittelylehtisiä?

MYYJÄT:

Oy. MERCEDES Ab.

Helsinki, Aleksanterinkatu 38, puh. 39057, 39557.

Maaseudulla: Oy. Viipurin Systema, Viipuri, puh. 1804. Kuopio, puh. 860. Lahti, puh. 159. Oulu, puh. 3334. Sortavala, puh. 576. Turun Systema, Turku, puh. 219. Sivén Oy., Tampere, puh. 2105. Oy. Viipurin Systema, Vaasa, puh. 3934. Kotkan Systema, Kotka, puh. 33. Jyväskylän Systema, Jyväskylä, puh 1550.

Kilpailuilmoitus